

ДЖУЛИ БЪКСБАУМ
НАДЕЖДА
И
ДРУГИ
НЕОЧАКВАНИ
ОБРАТИ

Превод от английски език
Цветелина Тенекеджиева

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

Оригинално заглавие *Hope and Other Punchlines*

Copyright © 2019 by Julie R. Vuxbaum Inc.

All rights reserved.

Превод Цветелина Тенекеджиева

Редактор Ваня Петкова

Коректор Милена Александрова

Дизайн на корицата Стоян Атанасов @ Kontur Creative

Издава „Егмонт България“ ЕАД

1142 София, ул. „Фритъф Нансен“ 9

www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Ропринт“ ЕАД, София, 2019

Тираж: 1500 бр.

ISBN 978-954-27-2288-5

*На баба ти Шаргът, която
щеше да се побърка от
радост, ако видеше това...*

Избягвайки всяка основа за сравнение, събитието се утвърждава като единствено по рода си. В небето остава празнота. Писателят се стреми да влее спомени, нежност и смисъл в това необятно пространство.

Дон ДеЛиао, списание „Хартърс“, декември 2001 г.

• • •

Всички снимки изобразяват точно реалността.
Никоя не показва истината.

Ричард Ейвдън

• • •

Кажу, Андри, чувал ли си това?

Р.Е.М., Човек на Луната

ПРЕДИ

Вторник, най-неописателният ден от седмицата.
Нито начало, нито край, нито дори жалката, про-
виснала среда.
Ден-нищо.
Не. Вечното *преди*.
Представете си синьо небе.
Спирате за секунда да си поемете гъх. Да вдигнете
цялата тази синева.
Издишате последната глътка чист въздух и вдигате
поглед.
И светът се разцепва надве.

(ПЕТНАЙСЕТ ГОДИНИ
И
ДЕСЕТ МЕСЕЦА...)

СЛЕД

ГЛАВА 1

Аби

Дори някога, когато четях вълшебни приказки, не харесвах дежурното начало „Имало едно време...“. Обичайният край „... и заживели щастливо“ поне ми се струваше логичен. Говореше, че главният герой е намерил вечно щастие. Това не подлежеше на размисли и преговори и беше най-основното, което очаквахме от всяка добра история.

Но това „имало едно време“ винаги ме караше да си задавам разни въпроси. За кое „време“ ставаше дума? Днес? Вчера? Утре? И как така е „имало“ нещо? Не ми се нравеше подобно необяснимо витаене в пространството. Струваше ми се евтин литературен похват.

Отдавна зарях вълшебните приказки, но и до днес срещам трудности с представата за времето. Навярно защото животът ми винаги е бил изключение от правилото: оцелях, когато трябваше да умра. Затова историята, която ви разказвам сега, има *две* напълно различни начала.

Първото започва с – хубаво се, полага ви се отегчен стон – „мало едно време“. Или поне така го чувствам, защото не си го спомням, но едно щракване на фотоапарат променило цялата траектория на живота ми. Знаем с точност кога се е случило: вторник, 11 септември 2001, приблизително към 9:59. Сутринта на първия ми рожден ден. На въпросната снимка, онази, която ме превърна от Аби Хоуп Голдстийн в Бебето Хоуп*, Кони Креймър, една от жените, работили в детската градина на Световния търговски център, ме спасява от разрухата. На главата си нося хартиена коронка и държа червен балон в ръка, а зад мен първата кула вече се срутва. Някакъв фотограф на Асошиейтед прес незнайно как успял да улови обгърнатия в прашни облаци момент.

Сигурно сте виждали снимката. Навсякъде е. Можете да я срещнете по стените на множество всекидневни, общежития, старчески домове, музеи и дори на шампи върху тениски и пазарски чанти. Веднъж даже се видях като бебе на една шапка в увеселителния парк „Сикс Флагс“. Не се шегувам.

Както във всяка вълшебна приказка, и в моята история има тъжни моменти, но те, за беда, са необходима част от повествованието. Затова нека ги нахвърляме набързо.

Кони почина преди седемдесет и пет дни. Диагнозата ѝ беше рак на яйчниците. Стадий IV. По необясними причини – явно защото е сериозно – неизменно го изписват с римски цифри. Кони беше едва на четирийсет и шест.

XLVI.

Беше на трийсет на 11 септември 2001.

В моя дом всички знаехме, че Кони всъщност почина от синдрома на 11 септември, събирателната диагноза на групата здравословни проблеми, причинени от излагането на токсич-

* От английската дума *hope* – надежда. – Б. пр.

ните химикали във въздуха в епицентъра на събитието. При някои оцелели започна с възпаление на белите дробове. При други, като Кони, се изрази в мутации и тумори, сякаш терористичната атака се пресъздаваше и на клетъчно ниво.

На 11 септември 2001 избухнаха повече от деветдесет хиляди литра самолетно гориво. Присъстващите наоколо погълнахме отровен коктейл от кварцов прах (лоша новина), азбест, възлероден еднокис, водороден сулфид (наричан още канален газ) и един бог знае още какво.

Не. Всъщност и ние знаем – човешка пепел и човешки кости. Коса, зъби, нокти и мечти.

Но преди картинката да е станала твърде зловеща, ще вметна мъничко от сферата на „заживели щастливо“. Не само че аз оцелях на 11 септември (и получих петнайсет години бонус готук), но наук на всички статистически данни оцеляха и родителите ми. Майка ми и баща ми работеха в Северната кула, на 101-ви и 105-и етаж, а над 91-ви етаж нямаше оцелели. Деветдесет и пет процента от колегите им в компанията, за която работеха, загинаха. Ако родителите ми се бяха оказали по работните си места, както е трябвало да бъде, сега щях да съм кръгъл сирак. Вместо това обаче, когато самолетите се разбили в кулите, двамата се наслаждавали на първото за сезона тиквено лате в един „Старбъкс“ на три пресечки от епицентъра, което си е възможно най-сполучливата реклама за есенни топли напитки.

През 2001 родителите ми посетили петдесет и три погребения за един месец. Купили съболезнователни картички на едро от „Костко“. И се върнали за още.

Живеем в Оуквил, Ню Джърси, града с най-голям брой жертви от атаката след Ню Йорк Сити, така че загубата се почувства навсякъде: колеги, съседи, приятели. Пет

деца само от моя клас зазубиха по някой от родителите си същия ден, включително и някогашната ми най-добра приятелка Кат. Шестнайсет години по-късно гимназия „Оуквил Хай“ представлява странен хибрид от такива, които не ги е грижа за трагедията от 11 септември, и такива, чийто живот е белязала. За първите събитията от онзи ден са просто поредната глава в учебниците по история, подобно на нападението над Пърл Харбър, Виетнамската война и полагането на наземните телефонни линии. Ала същите тези събития завинаги ще останат в периферното зрение на всички нас, принадлежащи към втората група. Може и да не си ги спомняме, но никога няма да ги забравим.

Това е *първото* начало и ви го разказвам само защото без него останалата част от историята ми би звучала безсмислено. За да опознаете Аби Хоуп Голдстейн, се налага първо да опознаете Бебето Хоуп и да разберете, че в моя град всички ме сочат с пръст – хората знаят името ми, дори да не се познаваме лично, и даже от време на време ме хващат натясно на опашката в някой супермаркет, докато чакам да си платя дезодоранта и хумуса например, и ми разказват какво са правили сутринта, сякаш много ме интересува. А най-страшното е, когато разни непознати хора се разплакват, като ме забележат.

Но, както обещах, има *второ* начало. Точно тук и сега, в миг на рядко срещан в живота ми триумф, през една от първите вечери на лятната ваканция. Неделя, часът е двадесет и един: на шестнайсет съм и се вихря сама в стаята си. Муча в ритъма на яка момичешка балада с импровизиран микрофон в ръката – шише от сух шампоан, защото не мога да намеря четката си за коса.

Чупка в ханша. Чупка в ханша. Коса през рамо. Чупка в ханша.

От утре започвам работа като възпитател на четиригодишни деца в дневен лагер „Найтс“, на два града разстояние оттук. Като отидох за интервюто, зърнах тучни зелени ливади, старовремски червен хамбар и нещо средно между басейн и езеро. Ще имаме ден по пижами, надуваем замък с водна пързалка и Война на цветовете*. Както и рисуване, творчески труд, надбягвания с чували и дори състезания по аркадната игра „Денс Денс Революшън“. „Найтс“ е щастливо място – най-щастливото в трите щата, в които търсих. Стигнах дотам, че дори написах в полето за търсене на Гугъл: „щастливи места в Ню Джърси“. Сега ще прекарвам там осем часа дневно, пет дни в седмицата, и поне два месеца никога няма да ме възприема като Бебето Хоуп.

Времето продължава да е все така объркващо и нелогично. Заради някои неочаквани медицински новости се оказва, че май не ми остава много от него. Но през следващите блажени осем седмици ще си бъда просто Аби Голдстейн.

Ще размислям малки деца и няма да разплача нито един непознат.

---

* Наименованието на разнообразни състезателни игри в американските летни лагери и училищни прояви, при които отборите са разпределени според различни цветове. – Б. ред.

ГЛАВА 2

Ноа

Нямам намерение да избухвам в сълзи, да си изпускам кафето или пък да спретвам някоя сцена. Миналата пролет точно това се разигра пред очите ми в кафене „Блу Кау“ и беше откачено. Аби Голдстийн, наричана още Бебето Хоуп, влезе през вратата и някакъв пич на средна възраст събори пълната си чаша и зарига пред всички.

Всеки си носи своите рани, особено в град като Оуквил. Моите са доста потресаващи. Но ми идеше да кажа на онзи човек да се стегне. Да си намери механизъм за справяне. Аз лично злоупотребявам с комедия, както други хора злоупотребяват с наркотици, и като че ли се получава. Трябваше да му препоръчам някое шоу на Крис Рок.

Все пак говорим за една тийнейджърка. Не за Месията. Не е справедливо да изсипва собствената си помия върху нея.

Поне тогава размишлявах така. Защото, като видях Аби Голдстийн в другия край на ливадата в дневния лагер „Найтс“,

откровено казано, нещо в мозъка ми прещрака. Сякаш всички части от плана, който се мъча да съставя от години, но още не съм открил начин да изпълня, си дойдоха на мястото. Да, съзнавам собственото си лицемерие и все пак изненадващо лесно съумявам да го игнорирам. Не изпитвам нито капчица вина. Имам чувството, че е съдба – дума, която рядко използвам. Тя е от арсенала на некадърните поети, поздравителните картички и уиоутите.

Тя обаче – така де, Бебето Хоуп – е *точно* онова, от което се нуждая.

ГЛАВА 3

Аби

Веднага разбирам кога някой ме е разпознал. Винаги го има онзи двоен поглед – мярват ме и след миг пак връщат взор към мен, – който не само забелязвам, но и долавям като лекучък гъдел по тила.

Днес го усещам два часа след началото на опознавателната обиколка из лагера. От някакво момче отвъд ливадата. Да му се не знае!

– И да си наясно, че отговаряш за всички злополуки – обяснява ми Джулия, старшата възпитателка и един вид моя шефка за това лято.

Използвам предупреждението ѝ като повод да се обърна към нея. Сега онзи ме гледа в гръб. Така е по-добре.

– Няма проблем. Родителите ми ме пратиха на курс за оказване на първа помощ – отвърщам ведро.

Докато стоим на зелената ливада под жаркото слънце, се опитвам да си представя как ще изглежда това място утре,

когато пристигнат децата. Преди дядо ми да почине преди няколко години, прекарвах летата си в дома на баба и дядо в Мейн, а след това с Кат, тогавашната ми най-добра приятелка, работехме в „Торн Пейджес“, магазин за книги втора употреба в Оуквил, така че това е първата ми среща с лагерния живот.

Умея да овладявам положението при злополуки. Малко антибактериален крем и лепенка, за предпочитане с някой анимационен герой, и мъничките сладки чудовища ще са като нови. С онова момче обаче не знам как да се справя.

– Не говоря за ожулени колене. Лагерниците са четиригодишни – напомня ми Джулия. – Контролът им над сфинктера е ограничен.

– О, значи, да очаквам и елемент на наакване! Ясно! – отговарям и ми става смешно, че хората акат дори на щастливи места като това.

Джулия е чернокожа, на около двайсет, и притежава от онази красота, която ти се струва измамна. Наслажда се бавно пред очите ти, но забележиш ли я, не можеш да ги откъснеш от нея. От дясната страна на носа ѝ има малък пиърсинг с формата на звезда – ненаатрапчив знак, че по природа е от готините момичета. Ниска е, също като мен, но физиката ѝ е на гимнастичка, а не на момче преди пубертета. Чудя се дали не са ни възложили най-малките деца, за да не ни бъркат хората с поверените ни лагерници.

– Освен това бъдещото ми гадже е възпитател на четиригодишните момчета, така че често ще събираме групите си. Казва се Зак.

Тя посочва към грузия край на ливадата към един гигант с руса коса и кривната, шантава усмивка, която сякаш казва: „Ако е забавно, брой ме!“. Облечен е в тениска с хипарски

десен и надпис „Найтс“, широко долнище на анцуг, отрязано до коленете, и шапка с голяма периферия и кашка, залепена под брадичката му. Естествено, стои точно до момчето, от чийто поглед се мъча да се измъкна и което вероятно е младши възпитател.

- Направо да се замечтаеш, нали? - пита ме тя.

Решавам да приема въпроса ѝ като реторичен, защото не се замечтавам. По-скоро се потя. И обмислям как се е пръкнал тоалетът на този тип - колко ли часове са му били необходими да отреже панталона си и да боядиса ръчно тениската си с помощта на някое видео от Ютлюб? Ала не изпитвам дори най-далечния братовчед на замечтаност. Вместо това си мисля колко е жалко, че планът ми за лято, белязано от пълна анонимност, просъществува едва два часа.

- Да отидем да ги поздравим.

Нямам друг избор, освен да тръгна с Джулия. Онова момче, макар и облечено в нормални, масово произвеждани, купени от магазина грехи, някак успява да изглежда още по-налудничаво дори от Зак. Носи големи черни пластмасови очила и оръфани кецове „Конвърс“, а косата му е рошава.

Като го доближаваме, виждам, че е от по-долния клас в „Оуквил Хай“. Казвам си да не се паникьосвам. Както и че е възможно спайдърменският ми усет да се е изложил този път и всъщност аз да съм го разпознала първа, а не той - мен. Може пък изобщо да не знае коя съм. Може пък да си има собствена причина да започне работа толкова далече от дома, да е също толкова ентузиазизиран за деня по пижами, колкото съм и аз самата, и да няма абсолютно никакво намерение да споменава факта, че по-ранният вариант на лицето ми е разлепен по стени из целия свят.

- Страшен стил имаш! Нормкор* и хипстърско-загръстеняшки - казва Джулия на момчето, щом ги доближаваме. После се обръща към мен и ме оглежда от глава до пети и обратно с бабен, нетрепващ, преценяващ поглед. - Също като нейния. Само че на теб ти се получава по-добре.

Напълно справедлив коментар. Общо взето и по фасон, и по облекло бих се определила като човешки еквивалент на папрат, не гразни окомото, но и никои няма да си каже: „Леле, каква красива папрат! Що за удивителна комбинация от хранителни вещества и светлина е произвела толкова зашеметяващо растение?“. И е донякъде умишлено, поне по отношение на облеклото. Обикновено се чувствам по-комфортно, когато се сливам с тълпата.

- Благодаря! - отвръща момчето, оставайки леко шашнато от Джулия. Обзалагам се, че за пръв път в живота си чува думата „нормкор“. - Аз съм Ноа. Всъщност двамата с нея учим в едно училище.

Той пак ме поглежда и гъделичкането по тила се завръща. Без всякакво съмнение ще осуети прикритието ми след три... две... едно...

- Ти си Бе...

Поклащам глава - само веднъж, но някак рязко. Единствено по този начин, освен ако не го бутна на земята, ми хрумва да му дам сигнал, че не бива да изрича на глас думите „Бебето Хоуп“.

- Ти си Абц, нали? - сменя посоката той и тялото ми се изпълва с облекчение.

Ако не беше странно, щях да го презърна от благодарност.

---

* Термин в съвременната мода, съставен от думите *normal* и *hardcore*. Стилът е предпочитан от хора, които не желаят да се отличават от околните чрез избора си на облекло, затова носят обикновени, непретенциозни дрехи. - Б. пр.

Решавам, че лицето му ми допада. Приветливо е: с големи любопитни кафяви очи и уши, също толкова гържаци да бъдат забелязани, каквито са и моите. Нещо в косата и очилата му прибавя известна смахнатост към облика му – прилича на леко шантавия по-малък брат на Кларк Кент, страстен любител на анимето.

– Здравсти – казвам и му махвам загубеняшки.

– Знам, че е лято, но се издигнах като главен редактор на „Оуквил Хай Фри Прес“. Най-успешният начин да понапълниш молбата си за кандидатстване в колеж, ако искаш да постъпиш в някой есента – обяснява той с пресилено ироничен жест.

Сетне ми се ухилва до уши и аз на свой ред му отговарям с усмивка.

– Супер, благодаря – казвам.

Струва ми се свестен. Не ми се вярва да издаде, че съм Бетто Хоуп.

– „Супер, благодаря“? Иде ми да те щипна по бузките. Зак, не се ли радваш, че вече не сме в гимназията? – пита Джулия.

– Малк! – проточва Зак, сякаш това е отговор.

– Да пием кафе – предлага небрежно Ноа, игнорирайки и Зак, и Джулия.

Очите му са приковани в мен, все едно прави сложни изчисления наум.

Чакай малко, на среща ли ме кани? Не. Невъзможно. На мен не ми се случват подобни неща. Само на Кат, бившата ми най-добра приятелка. Веднъж свали един туп на погребение.

– Утре след работа става ли? – настоява той.

– Ъм.

– На среща ли я покани този? – Зак се обръща към Джулия. – Пред нас?

- Май да - потвърждава тя и лицето ми пламва.

- Опа, не! Не исках да прозвучи така. Не те каня на *такава* среща. Просто реших, че трябва да изпием по кафе заедно - пояснява Ноа, без да откъсва поглед от мен. - Не съм някой свалч.

- Това беше малко свалчическо - отбелязва Джулия.

- Не прегнолагах, че те бива в това - казва Зак и тупва Ноа по гърба с покровителствена гордост.

Усмивката на Ноа посърва и лицето му почервява повече от моето, ако изобщо е възможно.

- *Не-среща-просто-кафе* звучи чудесно - казвам накрая, защото ми е вродено да се стремя да измъквам околните от неловки ситуации. Това ми е най-любимата и най-омразната черта от характера ми. Пък и няма да издържа нито секунда повече от срама му. - Утре, значи.

- Супер. Няма да съжаляваш, *Аби* - казва Ноа с напълно непотребно ударение върху името ми, сякаш се гордее, че е успял да се сдържи и да не ме нарече Бебето Хоуп.

- Имам усещането, че тези двамацата ще са по-слагки и от лагеруващите хлапета - казва Джулия на Зак.

- Мале! - отвръща Зак.

ЗА АВТОРКАТА

Джули Бъксбаум е признатата от „Ню Йорк Таймс“ авторка на „Кажу ми три неща“ – дебютния ѝ роман за юноши, както и на „Какво да кажеш в отговор“. Написала е и приветстваните от литературните критици „Обратното на любовта“ и „След теб“. Книгите ѝ са преведени на двайсет и пет езика. Живее в Лос Анджелис със съпруга си и двете им деца.

Можете да посетите уебсайта ѝ **juliebuxbaum.com** и да я последвате в **Twitter** на **@juliebux**.